

« 4 » 09 2023 ж.

« » 2023 ж.

« » / / 2023 ж.

«Тоғызқұмалақ» секциясының күнтізбелік-тақырыптық жоспары
Мұғалімі: Оразалин Д.К.

2023-2024ж.

Түсініктеме хат

Тоғызқұмалақ ойыны адамның шыдамдылықты, салқын қандылықты, терең және логикалық ойлауды қажет ететін ақыл-ой спорты. Күрделілігі жағынан тоғызқұмалақ -шахмат, дойбы ойындардан кем соқпайды. Тоғызқұмалақтың басқа есеп ойындарынан бір ерекшелігі бұл-өте нәтижелі ойын: тең ойын сирек кездеседі.

Халықтың болашағы-жастардың келешегіне қамқорлық жасау, мектеп қабырғасынан басталады. Мектеп- жас ұрпақты біліммен бірге дені сау, мықты, жан-жақты дамыған салауатты азамат етіп тәрбиелеуде басты рөл атқарады. Жеткіншек ұрпаққа біліммен бірге дене тәрбиесін беру аса қажет. Өйткені күш-қуат адам өміріне керек факторлардың бірі болып табылады. Спорттың және дене тәрбиесінің салауатты өмір салтын қалыптастырудағы рөлі зор. Сондықтан баланы жас кезінен бастап дене қимылдарын жасап, спорттық жеңіл жаттығуларды өз тәжірбиесіне енгізуге баулу жеткіншектің дені сау мықты болып өсуіне мүмкіндік береді. Бұл ретте дене шынықтыру пәнінің атқарар рөлі зор. Дене шынықтыру мен спортты дамытудағы мемлекеттік бағдарламаның негізгі мақсаттарының бірі-оқушылардың салауатты өмір салтына ден қоюына жағдай жасау. Менің айтайын дегенім мектептегі балаларға беретін дене тәрбиесінің мәні туралы. Балаларды дене тәрбиесіне баулу қалыптасқан бірыңғай бағдарламаларға сай жүргізіледі. Әрине, бұның қай сыныпта болмасын кейбір бөлімдер бойынша аздық ететіні анық. Ол үшін сабақтан бос уақыттарды онымен пайдаланған жөн қайратынды тасытып, ойынды дамытып, жігеріңе-жігер қосатын алып күшті шынығу, шыңдалу арқылы бойыңа сіңіретін, кейіннен өзіңнің нәсібіне жол ашатын дүние —ол спорт. Сондықтан кімде-кім спортпен айналысып, адам өз бағытын табам десе, әлбетте тынымсыз жаттығу қажет. Мектеп спортының өзіне тән жүйесі және түрлері бар.

Тек көп ойнап жаттыққан адам, әр алуан жаңалықты ойын үстінде тауып, тоғызқұмалақ ойынының қыр-сырын аша алады. Шыдамдылық пен қыруар еңбек, ұлттық ойынға деген шексіз махаббат пен ынта-жігер арқылы ғана ата-бабадан мұра боп қалған ұлттық өнерді асқақтатып, дамытып, қиындықтарды жеңе бермекпіз.

Ойын баланың алдынан өмірдің есігін ашып, оның творчестволық қабілетін оятып, бүкіл өміріне ұштаса береді. В. А. Сухомлинскийдің сөзімен айтқанда: «Ойынсыз ақыл-ойдың қалыпты дамуы да жоқ және болуы да мүмкін емес. Ойын дүниеге қарай ашылған үлкен жарық терезе іспетті, ол арқылы баланың рухани сезімі жасампаз өмірімен ұштасып, өзін қоршаған, дүние туралы түсінік алады. Ойын дегеніміз ұшқын, білімге құмарлық пен еліктеудің маздап жанар оты» Міне, ойын дегеніміз тынысы кең, алысқа меңзейтін, ойдан-ойға жетелейтін, адамға қиялымен қанат бітіретін осындай ғажайып нәрсе, ақыл-ой жетекшісі, денсаулық кепілі, өмір тынысы демекпіз.

Үйірме мақсаты .

Оқушылардың денсаулығын жалпы спортқа бөлген қызығушылығын дамыту, шыдамдылық , шапшандылықтың деңгейдегі мықты спортшы даярлау . Балалардың ойлау қабілетін ,санасын ,назарын, шығармашылық қиялын, байқағыштығын ой желісінің дәлде алыстан болжау қасиетін дамытады.

Кунтізбелік тақырыптық жоспарлау.

Тоғызқұмалақ.

№	Тақырыптар	Сағат		Мерзімі
		прак	теор	
1-2-3	Тоғызқұмалақ туралы жалпы түсінік	2	1	04.09 06.09
4-5-6-7-8	Тоғызқұмалақ отаулары жайында	4	1	11.09 20.09 13.09 18.09
9-10-11-12-13	Тектурмас аталуы	4	1	25.09 27.09 02.10 04.10
14-15-16	Ат өтпес аталуы	2	1	09.10 11.10 11.10
17-18-19	Атсыратар	2	1	16.10 18.10 18.10
20-21-22	Отау бел	2	1	23.10 25.10 25.10
23-24-25	Отау белбасар	2	1	06.11 08.11 13.11
26-27-28	Отау белсен	2	1	15.11 20.11 20.11
29-30-31	Отау көкмайын	2	1	22.11 27.11 29.11
32-33-34	Тұздық немесе –тұзды үй	2	1	04.12 06.12 11.12
35-36-37	Бай	2	1	13.12 18.12 20.12
38-39-40	Ат және атсырау	2	1	25.12.27.12 27.12

41-42-43 44-45	Тоғызқумалақ нотациясы және партияларды жазу	4	1	08.01 10.01 15.01 17.01
46-47-48 49-50-51	Жүріс есептеу	5	1	22.01 24.01 29.01 31.01 05.02 07.02
52-53-54	Бағаналап жазу	2	1	12.02 14.02 19.02.21.02
55-56-57- 58	Екі жақ ойыншының жүрісі	4	1	26.02 28.02 04.03 06.03
59-60-61	Курделі позициялар	2	1	11.03 13.03 16.03
62-63-64	Тоғызқумалақ атаулары	2	1	18.03 20.03
65-66	Отаулары	1	1	
67	Қанды қақпан ойыны	1	1	
68	Жүріс жай және шабыс жүріс	1	1	
	Барлығы	49		

Күтілетін нәтижесі.

Оқушылар тоғызқумалақ ойынын үйреніп, ойлау қабілетін өстіреді ізденпес, есте сақтау қабілеттері дамыды.

Үйірмеге қатысатын оқушылардың тізімі.

[illegible]